No. 1282 Zaterdag 25 Juli 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 24 Juli.

De Interpellatie.

(*HANDELINGEN.*)

De heer VAN VUUREN, daartoe het woord verkregende hebbende, stelt de volgende vragen:

I. Kan de Regeering eenige mededeeling doen omtrent de moeielijkheden, die tusschen de Regeering van Venezuela en ons Bestuur op Curaçao zouden zijn gerezen.?

II. Zoo ja, welke zijn deze moeielijkheden en waaraan zijn zij toe te schrijven?

ANTWOORD van den heer DE MARREES VAN SWINDEREN, Minister van Buitenlandsche Zaken:

De eerste vraag van den heer van Vuuren is: of de Regeering eenige mededeeling kan doen omtrent de moeielijkheden, die tusschen de Regeering van Venezuela en ons bestuur op Curaçao zouden zijn gerezen; de tweede: welke die moeielijkheden zijn en waaraan zij zijn toe te schrijven.

In antwoord hierop, en de beide vragen samenvattende, heb ik in de eerste plaats de eer mede te deelen, dat noch van Harer Majesteits minister-resident te Caracas, noch van den Gouverneur van Curaçao bericht is ontvangen omtrent het door de dagbladen vermelde feit, als zouden in open zee door Venezolaansche kustbewakingsvaartuigen twee schepen onder Nederlandsche vlag zijn aangehouden.

Wel daarentegen is bericht aangekomen omtrent zekere wrijving, die tusschen Venezuela en Curaçao ontstaan is in verband met het voorkomen van besmettelijke ziekte te la Guaira. Naar aanleiding van dientengevolge op Curaçao genomen maatregelen is bij Venezuela een misverstand ontstaan, dat tot strenge maatregelen zijnerzijds tegen de scheepvaart van Curaçao geleid heeft.

Ik vertrouw, te eerder waar onze verhouding met Venezuela in de laatste jaren van zoo bijzonder vriendschappelijken aard is geweest, dat dit misverstand alsnog zal zijn op te helderen en dat alsdan verdere moeilijkheden zullen uitblijven."

Het Vaderland, dit antwoord van den Minister mededeelend, zet tusschen haakjes GELACH achter de officieele verklaring, dat „onze verhouding met Venezuela in de laatste jaren van *zoo bijzonder vriendschappelijken aard is geweest.*

De Kamerleden hebben eens hartelijk gelachen bij deze officieele verklaring. Zij wisten wel beter. De laatste maanden behooren ook bij de laatste jaren; en toen was de verhouding nu juist niet zoo vriendschappelijk, en verre van zoo bijzonder vriendschappelijk.

Als de toestand van Curaçao niet zoo pijnlijk en hoogst ernstig was, zouden wij ten slotte ook nog geneigd zijn mede lachen om zulk een nuchter antwoord van den Minister.

Intusschen blijven wij den Heer VAN VUUREN oprecht dankbaar, en hopen maar, dat hij het niet bij deze enkele interpellatie heeft gelaten.

Het Huisgezin die interpellatie besprekend zegt het volgende:

Er waren in de laatse dagen omtrent de verhouding tusschen onze kolonie Curaçao en de republiek Venezuela twee zaken hier te lande bekend geworden: de klacht van de *Amigoe* over de willekeurige maatregelen van president Castro, waardoor de Curaçaosche scheepvaart geheel is stopgezet, en het opbrengen, naar luid van een bericht uit New-York van twee Nederlandsche schepen door Venezuelaansche bewakingsvaartuigen.

De minister van Buitenlandsche Zaken heeft gisteren in de Kamer meegedeeld, dat hij van dit laatste niets afwist: noch onze vertegenwoordiger te Caracas, noch de Gouverneur van Curaçao heeft hem daaromtrent iets laten weten.

Wij mogen, neen, wij moeten dus aannemen, dat het bericht van allen grond ontbloot is, want het is niet aan te nemen, dat men onze regeering van het feit, ware het juist, onkundig zou hebben gelaten.

Wat de vernietiging der Curaçaosche scheepvaart betreft, de minister erkende, dat door Venezuela „eenige strenge maatregelen" tegen onze scheepvaart zijn genomen, maar vertrouwde, dat het „misverstand" spoedig zou zijn opgehelderd en verdere moeilijkheden zouden uitblijven. Dit vertrouwen was gebaseerd op de overweging, dat in de laatste jaren onze verhoudingen met Venezuela „bijzonder vriendschappelijk" zijn geweest.

Nu de houding van Venezuela, dat nooit iets anders heeft gedaan dan Curaçao op alle mogelijke wijze tegenwerken, desniettemin „bijzonder vriendschappelijk" wordt geheeten, zouden wij wel eens willen weten, wat Venezuela zou mogen doen, alvorens zijn houding als „minder vriendschappelijk" werd betiteld.

Enfin, wat de minister sprak, is diplomatentaal. Men is met Venezuela aan het onderhandelen en wil blijkbaar een gewenschte gunstige uitkomst niet in gevaar brengen door een hard woord aan zijn adres.

Indien nu maar, als de onderhandelingen mislukken, met beslistheid en kracht wordt opgetreden. Curaçao heeft daar recht op en wij behoeven ons toch niet van het Zuid-Amerische despootje alles te laten welgevallen."

Wij vreezen echter wel een weinig, dat de officieele geruststelling van den Minister én bij de Kamerleden én bij de Nederlandsche Pers niet zonder uitwerking is gebleven. Het korte bijschrift van verschillende Bladen kan misschien wel als ironie bedoeld zijn, maar het heeft allen schijn, alsof men in Nederland na deze verklaring van den Minister tot de conclusie kwam: „De berichten uit Curaçao waren sterk overdreven." Des te meer bevreemdt ons dit, waar de Minister ronduit verklaart geen enkel officieel bericht ontvangen te hebben, en de courantenberichten niet in het minst tegenspreekt.

Tot welk een verkeerde gevolgtrekking de woorden van den Minister aanleiding gaven, zie men uit de *N. Rott. Ct.*

„Slechts zij geconstateerd, dat, blijkens Minister van Swinderen's antwoord op de vraag van den heer van Vuuren, deze bewindsman blijkbaar nog uitnemende verwachtingen koestert omtrent de toekomst onzer relatie met Venezuela. Wij wenschen van harte, dat hij geen ongelijk heeft!"

In gelijken zin spreken ook verschillende andere Bladen.

Er was een tijd, dat wij ook hier op Curaçao een gelijkluidenden wensch als die van den Minister uitspraken. Maar, dat was medio Mei in het begin der verwikkelingen, niet op 26 Juni.

Toen had de Minister kunnen en moeten weten, dat alleen langs diplomatieken weg weinig resultaten meer te verwachten waren.

Toen had de Minister kunnen en moeten gevoelen, evenals de Nederlandsche onderdanen op Curaçao, dat de eer der Natie soms niet voldoende door Diplomatie gehandhaafd kan worden, en de omstandigheden dwingen kunnen tot krachtiger, sneller optreden.

Ons gevoel als Nederlander heeft in deze dagen pijnlijke vernederingen ondergaan. Zoo fier wij vroeger waren op onze afstamming, zoo beschamend is ons nu het talmen en dralen in het Moederland.

Sinds de interpellatie van den Minister in de Tweede Kamer is weder een geheele maand verstreken.

Nu heeft de Minister toch zeker wel voldoende gegevens om de volle grootheid onzer ellende te overzien, en de geheele diepte daarvan te peilen.

En zien wij nu iets gebeuren, wat teekenen geeft, dat men in Nederland tot het bewustzijn is gekomen, dat het zoo toch niet langer kan?

Juist het tegenovergestelde van wat wij met recht en reden mochten verwachten, geschiedde.

De Consul van Venezuela, sinds 22 April hier in functie getreden, wachtte nog steeds op zijn erkenning, op het *exequatur* der Nederlandsche Regeering. Tot verbazing van geheel ons volk lezen wij nu in de *Staatscourant* van 3 Juli, dat hij bij Koninklijk Besluit van 9 Juni is erkend en toegelaten. Bijna een maand lang wachtte de Minister met de uitvaardiging van het Koninklijke Besluit. Het had den schijn, dat men in Nederland iets begreep van de wanverhouding tusschen den Consul en Curaçao, dat men overtuigd was, dat hij geen vriend was van onze Kolonie en geen *persona grata* voor Bestuur en Regeering. Het zal de Regeering in Nederland niet onbekend zijn gebleven, dat hier algemeen des Presidents verbod van overscheping der goederen op Curaçao, welk verbod een nekslag is voor onzen handel en scheepvaart, enkel en alleen wordt toegeschreven aan het optreden van dezen Consul.

En na een maand wachtens, terwijl de onvriendelijkheden van President Castro zich telkens herhaalden, terwijl de Consul niet de minste toenadering toonde, [illegible] deze houding moest verbitteren, verschijnt plotseling zijn erkenning in 't *Staatsblad.*

Op grond van welke vreemde inlichtingen kon zoo iets toch geschieden?

Of moeten wij in de toelating van den Venezolaanschen Consul een nieuwen stap zien op den diplomatieken weg?

De Minister verkeert dan nog steeds in den waan, dat de verhouding tusschen Venezuela en Nederland van zeer vriendschappelijken aard is en meende van zijn kant een bewijs van vriendschap te moeten geven?

Of meent Z. Exc. dat door minnelijke schikking alles weder in het reine zal komen, en wilde men nu door erkenning van den Consul eenige toenadering toonen?

Verklaren kunnen wij dergelijke houding van ons Moederland niet.

Het Koloniaal Bestuur kan telegrafisch in verbinding treden met de Nederlandsche Regeering. Men kan daar even goed op de hoogte zijn van onzen toestand als wij hier. Onmogelijk nu kunnen wij begrijpen. hoe, als daar de toestand zoo gekend werd, als wij dien hier doorleven in zijn volle ellende, men handelen kon, zooals thans is geschied.

Deze diplomatie gaat ons te ver en te hoog. Vredelievend en inschikkelijk is ons volk in groote mate en steeds geneigd tot onderhandelen, om kalm en vreedzaam met elkander te leven. Maar eens komt er een tijd, dat ook het zachtzinnigst geduld uitgeput raakt; als men steeds maar gesard wordt en getergd, en kleingeestig geplaagd.

De eer onzer natie staat te hoog, dan dat wij het prestige van ons volk op zulk een vernederende wijze kunnen laten neerhalen.

Aan iemand, die ons volk treedt op het hart, reiken wij niet het eerst de hand tot verzoening en vrede. Nederlanders zijn geen eerloozen.

J. H. de Reus.

Toen de *Christiansted* Dinsdagmiddag op het onverwachts met een officieele missive naar Puerto Cabello werd gezonden verwachtte een ieder: Onze Minister-resident wordt terug geroepen. De *Christiansted* verscheen Donderdagmorgen reeds zeer vroeg voor de haven. Men voelde, dat er iets bijzonders moest gebeuren; al dat fluiten van de brug om het stoombootje attent te maken, dat de toegang tot de haven reeds open was, veel vroeger dan gewoonlijk, duidde op iets gewichtigs. De *Christiansted* viel binnen en spoedig verspreidde zich het groote nieuws.

De Minister-resident te Caracas van het Koninkrijk der Nederlanden was niet door zijn Souvereine, door H. M. de Koningin, teruggeroepen, maar het land uitgezet door President Castro. Op bruuske wijze werd den Heer DE REUS zijn paspoort thuis gezonden en hem aangezegd dat hij Venezuela moest verlaten.

Eenieder weet reeds wat er was geschied.

De Vereeniging *Hou' en Trouw*, ten doel hebbende de gediplomeerde leerlingen der Handelsscholen een positie te bezorgen, had bij den Minister resident te Caracas geinformeerd, of er in Venezuela ook een toekomst lag voor Nederlandsche jongelui om als employé verbonden te worden aan de voornamere handelshuizen aldaar.

De Heer DE REUS beantwoordde deze vraag in ontkennenden zin. Z H. E. G. wees op het verderfelijk systeem van President Castro om op spitsvondige wijze den handel te concentreeren in monopolies en later willekeurig die monopolies weer op te heffen. Daardoor werd het land geruïneerd. Een groot gedeelte van den in- en uitvoer is in Duitsche handen, waarbij meestal employé's uit Hamburg worden aangeworven voor drie jaar. Daarna keeren zij terug [illegible] Ook worden wel Curaçaonaars en Venezolanen gebruikt, tegen minder salaris. Maar steeds wordt er voor zorg gedragen uit Duitschland versch bloed in te voeren, opdat de energie op de kantoren niet verslappe.

Alles wordt op het oogenblik er op ingericht om de onkosten zoo min mogelijk te doen zijn, daarom is het af te raden in de tegenwoordige omstandigheden Hollandsche jongelui hier te plaatsen. De zoo genaamde Turken doen de handelshuizen ook een scherpe concurrentie aan in droge waren en galanterieën. De te maken winsten der Europeesche handelshuizen worden zoo laag mogelijk gesteld, om maar te kunnen voortbestaan. De onzekere politieke toestand van het land en de geringe welvaart maken het een ieder duidelijk, dat er hier weinig aan gedacht kan worden Europeesche bedienden uit te laten komen.

Zoolang het tegenwoordig bestuur aan het roer blijft, valt er aan een wederopleving van den Handel niet te denken. De Heer DE REUS oordeelt het veel beter, elders in Zuid-Amerika een betrekking te zoeken.

Wij hebben slechts den inhoud van den brief weergegeven, niet den text. Opvallend is het dat Gral. Castro nergens eenvoudig weg President wordt genoemd, maar steeds met een of andere bijvoeging in den zin van *quasi-dictator.*

Afgezien nu nog van de vraag, of de Heer DE REUS, als hoofd der Nederlandsche legatie, niet voorzichtiger hadde gehandeld, het antwoord aan Hou' en Trouw op te dragen aan een Consul, die meer dan een Gezant geroepen is de belangen van den handel te behartigen, terwijl de Minister-resident de diplomatieke betrekkingen moet onderhouden, zoo gelooven wij. dat het zeker een fout was, van iemand die te Caracas een diplomatieke betrekking bekleedt, Gral. Castro niet eenvoudig, zonder bijvoeging, de titulatuur te geven, welke hem toekomt. Wij mogen echter niet uit het oog verliezen, dat het eigenlijk geen ambtelijk schrijven was.

Het was een vriendschappelijk, een particulier antwoord aan het Informatie-bureau van Hou' en Trouw, dat de gewonnen inlichtingen niet publiek maakt, maar slechts mededeelt aan de leden der Vereeniging.

Dat deze Vereeniging den brief van den Heer DE REUS met volle onderteekening plaatste en daardoor een quasi-officieel karakter gaf, is een fout der Vereeniging. Zij had deze inlichtingen moeten plaatsen als komende uit Caracas uit zeer vertrouwbare bron.

Hoe President Castro toch het orgaan van deze particuliere vereeniging in handen kreeg, blijft een raadsel.

De mededeelingen door den Heer DE REUS gedaan zijn zeer zeker juist te noemen. Dergelijke mededeelingen treft men zeer dikwijls aan in Consulaire Verslagen, en hebben op zich zelf dan ook niets bizonders, wat zoo geweldig stooten kon, dat onzen Minister-resident onmiddellijk zijn paspoort werd thuis gestuurd, met het bevel het land te verlaten.

President CASTRO had den Minister van Buitenlandsche Zaken in kennis kunnen stellen van het voorgevallene en Z. Exc. beleefd verzoeken zijn Minister-resident terug te roepen, daar deze geen *persona grata* meer was Nu is hij niet slechts al te bruusk opgetreden tegen zulk een hooggeplaatst ambtenaar, vertegenwoordiger van de Nederlanden, maar door hem weg te zenden als een kwajongen, heeft Venezuela tegenover Nederland niet de noodige vormen in acht genomen, en niet het geringste bewijs van beleefdheid, nog veel minder van vriendschappelijke verhouding gegeven.

Een ieder gevoelt, dat Pres. CASTRO heeft zien aankomen, dat de Nederlandsche Gezant zou worden teruggeroepen, en dat Castro de Nederlandsche Regeering nu vóór wilde zijn om de eer aan zich te houden.

Als de toestand niet zoo gespannen was, maar werkelijk vriendschappelijk, zouden de inlichtingen van den Heer DE REUS aan een particuliere Vereeniging verstrekt, nooit zulke erustige gevolgen hebben gehad. Nu kreeg door de omstandigheden de tactische fout van den Minister-resident veel meer gewicht en werd zwaar genoeg om hem daarmede ruw te treffen.

Maar bij dit bruuske optreden van Venezuela had niet slechts de Minister-resident persoonlijk te klagen over alle gemis aan beleefdheid ten opzichte van zulk een hoog geplaatst ambtenaar in acht te nemen, met de Nederlandsche Regeering zelf hield Castro niet de minste rekening. Hij stelde onze Regeering niet eerst in kennis met het gebeurde en gaf haar geen gelegenheid hare verontschuldiging aan te bieden en haar Gezant terug te roepen, maar de Nederlandsche Gezant ontving zijn paspoort met de boodschap, dat hij zich uit het land te verwijderen had. Of men in Venezuela wil erkennen, dat de verhouding tot Nederland gespannen is, of het nog steeds tracht te laten voorkomen, alsof de betrekkingen zeer vriendschappelijk zijn, het feit, dat er zeer veel gewichtige geschillen tusschen beide Regeeringen aanhangig zijn, valt niet weg te redeneeren. Nederland kan thans zijn Minister te Caracas niet missen. Nu Venezuela hem weg zond, heeft Venezuela FEITELIJK de relaties met Nederland verbroken.

En toch verklaart nog de Minister van B. Z. van Venezuela in zijn Nota aan den Minister van Buitenlandsche Zaken in Den Haag „dat de genomen maatregel uitsluitend slaat op den persoon van den Heer DE REUS in zijn betrekkingen tot het Bestuur van Venezuela, maar niet in het minst verandering brengt *in de goede verstandhouding, welke gelukkig bestaat tusschen beide landen en welke Venezuela wenscht te bewaren in den hoogsten graad van hartelijkheid.*"

Gevoelt men thans in Nederland hoe Venezuela spot met het prestige van ons volk en voortgaat op vernederende wijze den draak met ons te steken?

Is het nu duidelijk, wat Venezuela onder vriendschappelijke betrekking in den hoogsten graad van hartelijkheid verstaat?

Het speelt met Nederland als de kat met de muis.

Curaçao en Venezuela.

II. (*Slot.*)

De 14 jaren, die verloopen zijn sedert de diplomatieke betrekkingen tusschen Nederland en Venezuela weer den hersteld, hebben in den ongunstigen toestand, waarin handel en scheepvaart van Curaçao door de maatregelen van het bestuur dier republiek waren geraakt, weinig of geen verbetering gebracht. Eerder is het tegendeel het geval.

Verscheidene elkander opvolgende revolutiën in Venezuela en ook, of schoon in mindere mate, in de naburige republiek Columbia, hadden een nadeeligen invloed op den handel, waarvan de meeste inwoners der benedenwindsche eilanden, — Curaçao, Bonaire en Aruba— afhankelijk zijn.

Toen in het jaar 1899 de tegenwoordige president van Venezuela Cipriano Castro als hoofd der insurgenten de toenmalige regeering verjoeg en er, nadat ook een der voornaamste havenplaatsen Pto. Cabello was vermeesterd, in slaagde tijdelijk eenige rust in het land te brengen, herleefde op de Nederlandsche eilanden de hoop op een verbeterden toestand. Over de houding der Nederlandsche autoriteiten behoefde Castro, die tot 1901 als dictator regeerde, zich niet te beklagen. De commandant van ons oorlogsschip „Sommelsdijk", dat ter reede van Puerto Cabello lag, toen in November 1899 deze stad van de zee- en landzijde door Castro werd aangevallen, weigerde den gewonden commandant der stad, generaal Paredes, op te nemen en naar Curaçao over te voeren, nadat Paredes den tevoren aangeboden termijn van asyl op een der vreemde oorlogsschepen ongebruikt had laten voorbijgaan. De „Sommelsdijk" zond onmiddellijk eene ambulance naar de stad, toen de aanvallers deze waren binnengerukt.

Eenige maanden later kwam het pantserdekschip „Zeeland" op eene oefeningsreis in West-Indië, en ofschoon generaal Castro toen nog niet tot president der republiek was gekozen — hij noemde zich zelf opperbevelhebber van het leger van Venezuela en opperhoofd der republiek — werd het door den gouverneur van Curaçao „zeer nuttig en gewenscht geacht" door de „Zeeland" een bezoek aan Venezuela te doen brengen, dat ook door die regeering van dien staat „zeer op prijs zou worden gesteld." De „Zeeland" nam den 27n. April 1900 door pavoiseeren en door het afgeven van een saluut van 21 schoten deel aan het vieren van den 30jarigen gedenkdag der inhuldiging van Guzman Blanco als president der republiek en de commandant der „Zeeland" ging met 5 zijner officieren op eene bij Castro aangevraagde audientie. Twee maanden later werden ook de commandant en officieren der „Sommelsdijk" door den president in audientie ontvangen.

Het volgend jaar, in 1901, waren Nederlandsche onderdanen van Curaçao (kleurlingen en negers) te Pto. Cabello woonachtig door het militair bestuur aldaar „wederrechtelijk gedwongen geworden tot militairen dienst". Op verzoek van onzen zaakgelastigde in Venezuela ging de „Zeeland", die toen weder in West-Indië vertoefde, naar Pto. Cabello.

De als militair ingelijfde Nederlandsche onderdanen werden toen deels vrijgelaten, deels naar Caracas — dus buiten bereik van ons schip — opgezonden.

Geschillen met Venezuela bleven sedert nagenoeg onafgebroken bestaan en de Nederlandsche zaakgelastigde te Caracas kwam — voorzoover die autoriteit aanwezig was en niet tijdelijk vervangen door den Duitschen buitengewonen gezant — in den loop der jaren herhaaldelijk naar Curaçao om met den Gouverneur der kolonie de zaken te bespreken. De hoop op een beteren toestand voor den handel, waarvan men zich in 1900 een oogenblik eene illusie gemaakt had, werd niet verwezenlijkt en „van dien hoofdader van het Curaçaosche volksbestaan" viel slechts achteruitgang te constateeren.

In 1901 en 1902 werden zoowel Venezuela als Columbia weder door bloedige burgertwisten geteisterd, waarbij wij te waken hadden tegen steun, van uit Curaçao aan de revolutionaire partij te verleenen, en o. m. door onze oorlogsschepen gelet werd op de bewegingen van het stoomschip der insurgenten „Libertador."

Tot „machtsvertoon" werden in October 1901 en in Maart 1902 de schepen Utrecht en Koningin Regentes naar West-Indië gezonden; zij brachten alleen of gezamenlijk herhaaldelijk eenigen tijd door op de reede van La Guaira, terwijl aan de commandanten van beide schepen den 8sten April 1902 eene audiëntie verleend werd bij President Castro. Het is eenigszins vreemd, dat juist in dien bewogen tijd, toen de insurgenten in April Carúpano innamen en in Juni d. a. v. zelfs La Guaira bedreigden en Vela de Coro en Puerto Cabello insloten, onze zaakgelastigde (18 April 1902) met verlof ging en onze belangen werden waargenomen door den Duitschen minister-resident.

In Juni en Juli 1902 brachten onze oorlogsschepen „Koningin Regentes" en „Suriname" een aantal vluchtelingen uit Vela de Coro naar Curaçao, de laatste maal zelfs 75. Juist nadat de „Koningin Regentes" in Augustus naar Europa was vertrokken, werden den 20sten dier maand te Puerto Cabello twee kleine Nederlandsche vaartuigen, afkomstig van Aruba, door Venezolaansche oorlogsschepen opgebracht. Op de vaartuigen werd door de regeering van Venezuela beslag gelegd. De waarnemende zaakgelastigde wist echter in September 1902 de teruggave der beide vaartuigen te bewerken, nagenoeg op het zelfde oogenblik dat onze zaakgelastigde uit Europa van verlof terugkeerde.

Dit vooral had inmiddels aanleiding gegeven tot het uit Nederland zenden van een grooter oorlogsschip dan de in West-Indië gestationneerde stoomschoener „Suriname." Toen ditschip, de „Holland", einde October aankwam, was er weder een nieuw incident, doordien de Venezuelaansche regeering een Nederlandsch onderdaan, den heer C., had gevangen gezet. Hij werd echter 2 November d. a. v. ontslagen en vertrok naar Curaçao, alvorens de „Holland" te Puerto Cabello kwam om hem af te halen.

Onze zaakgelastigde moest helaas, wegens gezondheidsredenen, kort daarop naar Nederland terugkeeren, doch werd ditmaal door een uit Nederland met spoed gezonden diplomaat tijdelijk vervangen.

Inmiddels werden in het laatst van 1902 de havens van Venezuela door de oorlogsschepen van Engeland, Duitschland en Italië geblokkeerd, en aangezien geen der beide partijen den oorlog verklaarde, konden de laatstgenoemde natiën zich te Curaçao ongehinderd van steenkolen en alle andere benoodigdgeden voorzien. De Duitsche schepen brachten zelfs in onze haven het tijdelijk van Venezuela afgenomen en onder Duitsche vlag gebrachte oorlogschip „El Restaurador." Dit heeft in Venezuela nog al kwaad bloed tegen ons gezet. De commandant van het in Januari 1903 uit Nederland gekomen pantserschip „De Ruyter" ging in Februari d. a. v. op audientie bij president Castro.

Gedurende de blokkade van Venezuela stond de handel van Curaçao op deze republiek geheel stil, doch na de opheffing der blokkade op den 15n. Febr. 1903 en tengevolge van het eindigen der revolutie in Columbia, werd hij iets levendiger. Maar nu werd, tot groot nadeel van dien handel, de haven van Coro door President Castro gesloten verklaard en eerst in Mei 1904 weder geopend. Bovendien drukte de surtaxe op de invoerrechten, die niet minder dan 55 pct. bedroeg, nl. 25 pct. tarieven- en 30 pct. oorlogsbelasting, zwaar op den handel.

Van alle in de Antillen overgescheepte goederen moesten in Venezuela 30 pct. additioneele rechten betaald worden. De handel op dat eiland werd daardoor nagenoeg onmogelijk, en Curaçao, dat vroeger vrij algemeen als overschepingsplaats werd gebezigd, zag dat vervoer nu geheel verloren gaan en daardoor voor een goed deel ook een emplooi voor zijne talrijke zeilvloot. Dientengevolge hebben, enkele jaren geleden, vele reeders te Curaçao hunne schoeners onder Venezuelaansche vlag gebracht, waardoor zij de voordeelen uit het vervoer van overgescheepte lading uit Europa en Amerika konden behouden. Onnoodig te zeggen, dat zij ook nu deelen in al de nadeelen, aan het voeren dier vlag verbonden.

Eene laatste, bijna doodende bepaling voor handel en scheepvaart onzer West-Indische koloniën op Venezuela en Columbia was die, waarbij aan schepen kleiner dan 40 ton verboden werd met lading naar de Venezuelaansche havens te vertrekken. Eindelijk liet President Castro nog toepassen art. 8 der Consulaire wet van Venezuela, volgens welk artikel zeilschepen, van welke registermaat ook, niet mogen worden uitgeklaard naar havens van Venezuela dan door een consul van Venezuela of door een daartoe door de regeering van dat land gemachtigden consul eener bevriende mogendheid. Gedurende twee maanden werd in 1905, doordien er geen venezuelaansch consul te Curaçao was, en de consul van Colombia geen machtiging had, de zeilvaart op dat land geheel gestremd. President Castro liet aan al zijne voor onze kolonie zoo nadeelige maatregelen streng de hand houden en hij ontzag zich niet door zijne oorlogsschepjes of kustvaartuigen de Nederlandsche vaartuigen in open zee, ja, in de territoriale wateren van onze eigen eilanden te doen aanhouden, onderzoeken en zelfs opbrengen naar zijne havens. Om niet te wijdloopig te worden, noemen wij slechts het geval van het in 1904 door de haven-autoriteiten van Coro onrechtmatig aanhouden der bemanning van een Curaçaoschen schoener, het in October 1905 aanhouden en onderzoeken der papieren van de „Carmita" dicht onder den wal van Curaçao, het in Maart 1906 op de Noord-Westkust van het eiland Aruba aanhouden en opbrengen naar La Vela de Coro van den kotter „Labrador", enz.

Waarlijk, wij zijn tegenover Venezuela en de tartende handelingen van President Castro wel zeer lankmoedig geweest!

Een oogenblik scheen het, of aan dezen ongunstigen toestand een einde zou komen. Nadat toch eerst de bepaling der 30 pct. additioneele invoerrechten was opgeheven, werd het bovenbedoeld verbod voor zeilschepjes beperkt tot die van minder dan 20 ton, waardoor voor een groot deel van de kleine Curaçaosche zeilvloot het verkeer met Venezuela weder mogelijk werd.

De intrekking der 30 pct. additioneele invoerrechten op alle goederen, welke op de Antillen, werden overgescheept, deed de verschillende Europeesche stoomvaartmaatschappijen, die op West-Indië varen en die zich hebben aaneengesloten tot eene te Londen gevestigde conferentie, een contract sluiten met reeders en eigenaars van Curaçaosche zeilschepen, waarbij de vrachtprijzen voor doorvoerlading van Europa naar Maracaibo en Coro over Curaçao gelijk aan of zelfs lager blijven dan die van Europa over New-York naar die havens. Zoodoende kregen de zeilschepen weder meer emplooi, al kwam de vroegere bloei dier vaart niet terug.

Curaçao biedt als overscheepshaven voordeelen aan, o. m. door goedkoope werkkrachten en doordien het in de laatste jaren een goed en goedkoop kolenstation is geworden.

President Castro is echter een wispelturig man, en het is in den laatsten tijd met onze verstandhouding tot hem weder geheel mis, zooals men heeft kunnen lezen uit de telegrammen omtrent het aanhouden en opbrengen van twee Nederlandsche schoeners en het in beslag nemen van brieven.

De „Amigoe di Curaçao", waaruit in de N. R. Ct. een artikel onder den titel „Onze haven geblokkeerd?" is overgenomen, heeft al de opnieuw door President Castro genomen voor ons zeer nadeelige besluiten reeds opgesomd. Het blad maant de Nederlandsche regeering aan met spoed op te treden en niet toe te staan, dat Curaçao „weerloos blijft overgeleverd aan deze verregaande willekeur."

Wij kunnen onze regeering, die ongetwijfeld diligent is, op dit oogenblik niet beter steunen dan door het met vertrouwen afwachten van de maatregelen, die zij, in het belang onzer West-Indische eilanden en in dat van onze waardigheid, zal meenen te moeten treffen."

Naschrift van de Redactie van de Amigoe di Curaçao.

De Schrijver van bovenstaand artikel in De N. R. C. is uitmuntend op de hoogte van de geringste bijzonderheden der geschiedenis. Zijn bijdrage is een kostelijke aanwinst voor ons. Z. Ed. duide het ons niet ten kwade, dat wij het wagen een enkele kantteekening te plaatsen naast zijn degelijk gedocumenteerd stuk.

Over het bezoek van Gouverneur Barge te Maracai aan President Crespo gebracht, is de bron van den schrijver, het Verslag van 1894, onvolledig. Crespo was ten zeerste met dit bezoek vereerd, doch heeft den Gouverneur niet te Caracas ontvangen, niet omdat hij *verhinderd* was, maar omdat hij Maracai niet durfde verlaten, daar zijn vijanden in den omtrek op de loer lagen.

Onvolledig is de schrijver ook, waar hij zegt, dat het laten binnenbrengen van het Venezolaansche schip *Restaurador* in de Curaçaosche haven nadat het door de Duitschers was genomen en de Duitsche vlag voerde, nog al kwaad bloed heeft gezet in Venezuela tegen Curaçao. Noodzakelijk had hier moeten bijgevoegd *de vlaggenquaestie.*

Terwijl Duitschland mededeed aan de blokkade van Venezolaansche havens, nam de Gouverneur van Curaçao, Jhr. de Jong van Beek en Donk, een Beschikking, waarbij alle schepen, ook de Venezolaansche, liggend in de Curaçaosche haven, verplicht werden te vlaggen op den verjaardag van den Keizer van Duitschland. Op de Venezolaansche schepen werd de vlag eerst geheschen, maar later woedend door den consulairen agent neergehaald. Daarover is toen heel wat te doen geweest. Dat vooral heeft toen kwaad bloed gezet en wordt ook nu nog niet vergeten.

Toen later de Gouverneur officieel een bezoek bracht aan Mevrouw de Weduwe Guzman Blanco, schoonzuster van Grl. Matos, juist in den tijd, dat deze Generaal aan het hoofd stond van een revolutie in Venezuela tegen Pres. Castro, kreeg de ontevredenheid aldaar nieuw voedsel.

Een mogelijke maritieme demonstratie.

Het is niet ondenkbaar, dat onze regeering in verband met de uitdagende houding door president Castro van Venezuela tegenover ons aangenomen, haar toevlucht zou moeten nemen tot eene maritieme demonstratie. Mocht het daartoe moeten komen, dan zal de maritieme macht in overeenstemming moeten zijn met het te bereiken doel. De ondervinding, opgedaan met ons „machtsvertoon", door de „Utrecht" en de „Koningin Regentes" in 1902 uitgevoerd, heeft afdoende aangetoond, dat men met een tweetal schepen niet behoeft aan te komen, om aan de Venezuelaansche regeering ontzag in te boezemen en voldoende kracht bij te zetten aan de te stellen eischen.

Met het oog op afwezigheid voor kolenladen, periodiek dokken en andere verrichtingen, die een modern oorlogschip niet immer beschikbaar voor den eigenlijken dienst doen zijn, wordt een viertal schepen wel als een minimum beschouwd voor eene maritieme demonstratie, wil men de zekerheid hebben, dat immer een divisie van drie schepen voor het doel beschikbaar is.

Op dit oogenblik is één schip, n. l. de „Gelderland", een kruiser, bemand met ongeveer 320 koppen, in West-Indië aanwezig. In de Europeesche wateren zijn voorts: de kruiser „Friesland", het zoogenaamde vormingschip, dat met adelborsten van het Instituut te Willemsoord, en met jong volk afkomstig van de opleiding voor jongens, in de Middellandsche Zee is, doch spoedig naar Engelsche en Noorsche havens komt, en de pantserschepen „Heemskerk" en „Piet Hein." Dit laatste schip heeft eene bemanning, die voor een goed deel uit zeer jong volk-lichtmatrozen afkomstig van de opleiding— bestaat en de „Heemskerk" dient voor de oefening van een deel der schutters.

Vóór eventueel vertrek naar West-Indië zouden de drie genoemde schepen de militie en een deel der aan boord zijnde jeugdige schepelingen tegen wat oudere en meer bevaren en geoefende mannen moeten verwisselen. Dit zou nog al inspanning kosten, want, zooals bekend is, men heeft geen overvloed van bevaren matrozen. Buiten dienst doch voor spoedige indienststelling gereed, is de kruiser „Utrecht", die volgens de begrooting voor 1908 bestemd is om in October a. s. in dienst te komen en de „Gelderland" in de West af te lossen. Ook het pantserschip „Evertsen" is buiten dienst, doch gereed, en de kruiser „Holland" zou eveneens, zooal niet dadelijk, dan toch in korten tijd zijn gereed te maken. In reparatie of in afwachting daarvan en niet gereed voor den dienst zijn de pantserschepen „De Ruyter" en „Kortenaer" en de kruiser „Zeeland". Heel ruim in schepen en in het daarvoor benoodigde personeel zit men niet, doch als het noodig is en men laat wat 't zwaarste is 't zwaarste wegen, kon wel eene goed uitgeruste divisie van 3 schepen zich bij de „Gelderland" in „West-Indië" voegen. Men zal dan echter, door de omstandigheden gedwongen, duchtig aan de opleidingen met hun talrijk vast personeel moeten raken, en zoo zou het overigens ongewenscht conflict met Venezuela nog wel eens oorzaak kunnen worden, dat de door vele zeeofficieren dringend noodig geachte beperking van het aantal opleidingen plotseling tot uitvoering moest komen.

„N. Rott. Ct."

———(o)———

De Venezolaansche quaestie.

Er zijn moeilijkheden ontstaan met Venezuela. Hoe vaak reeds, sinds wij ons vestigden op Curaçao, deed dit bericht in de Nederlandsche pers de ronde? En steeds was daarvan het *dessous* - al werd ook dikwijls een andere reden opgegeven- de wrok van de Venezolaansche Regeering, over het feit, dat ambtenaren en andere invloedrijke personen uit de Republiek, zoodra hun om politieke redenen de vaderlandsche bodem onder de voeten begon te branden, een gastvrij onderkomen vonden op Curaçao, welk eiland zij zelfs als hun tweede vaderland gingen beschouwen. In 1857, tijdens het bestuur van den Generaal R. A. van Lansberge, deden zich reeds dergelijke moeilijkheden voor; deze echter, die jaren lang consul-generaal te Caracas, de hoofdstad van Venezuela was geweest, kende de toestanden door en door en wist precies, hoe in dergelijke omstandigheden te handelen.

De President van Venezuela richtte in dat jaar het verzoek tot den Gouverneur om zijn bemiddeling te willen verleenen, ten einde de Nederlandsche regeering over te halen bij een wet te bepalen, dat ieder Venezolaan, die naar het oordeel van de regeering van Venezuela door zijn verblijf op Curaçao gevaarlijk werd voor de rust in Venezuela, gedwongen zou worden het eiland over te wijld te verlaten.

De Gouverneur gaf den Venezolaanschen afgevaardigde, die dit voorstel kwam doen — natuurlijk een generaal! — kort en bondig te kennen, dat hij als Gouverneur nimmer de Nederlandsche regeering zou voorstellen een dergelijke wet aan de Staten Generaal aan te bieden.

Wel verklaarde hij zich voor het denkbeeld, dat de Venezolaansche regeering een geschikten persoon als Consul zou aanstellen, die haar op de hoogte kon houden van wat er omging.

De Gouverneur was dus van meening, dat het Bestuur van Curaçao geen politiedienst mocht verrichten.

In 1869, tijdens het bestuur van den Gouverneur mr. A. M. de Rouville, deden zich opnieuw moeilijkheden voor. Onze minister van koloniën gelastte den Gouverneur om den generaal Guzman Blanco, die op Curaçao verblijf hield, te kennen te geven, dat hij binnen 8 dagen het eiland moest verlaten. Toen heeft de Koloniale Raad te Curaçao met kracht zich tegen de uitvoering van dat ministerieele besluit verzet, sommige leden meenden, dat de Raad het volle recht had zich te kanten tegen een besluit van den minister, dat huns inziens nadeelig moest werken voor de kolonie.

De Gouverneur had de onvoorzichtigheid zich niet aan het besluit van den Kolonialen Raad te storen.

Had de Gouverneur het bevel van den Minister niet uitgevoerd, wij gelooven, dat hij zich zelf veel leed en der regeering veel last bespaard zou hebben.

Een paar weken na het vertrek van generaal Blanco — hij is van Curaçao in een open bootje naar Venezuela overgestoken — werd hij door zijn zegevierende troepen tot President van de Republiek uitgeroepen. Van dat oogenblik begonnen de groote moeilijkheden — en met recht kon Blanco eischen dat de bepaling, op hem toegepast, van kracht bleef!

Sedert is de eigenlijke strijd gaande. Voortdurend trachtte de Venezolaansche regeering door kwellende verbodsbepalingen voor den handel zich te wreken voor dit „abri" verleenen.

Zoo ook onlangs weder.

14 Juni heeft President Castro een decreet uitgevaardigd, waarbij „tot nader order de invoer- en uitvoer- artikelen tot overscheping verzonden van Maracaibo en andere havens van het Westen, alsmede die, welke op dezelfde wijze voor die havens bestemd zijn, in het tolkantoor van Puerto Cabello, tot die einden gerechtigd verklaard, overgescheept zullen worden." Hiermede heeft Castro bedoeld een nekslag toe te brengen aan den Curaçaoschen overland- en doorvoerhandel.

Alle schepen uit Europa toch, met lading voor Venezuela of omgekeerd, moeten te Curaçao overladen in of uit minder diep gaande vaartuigen, aangezien de groote schepen de Venezolaansche havens niet kunnen binnen vallen. Hiervan trekt Curaçao natuurlijk zeer groote voordeelen. Eén factor heeft Castro naar onze meening echter over het hoofd gezien en dat is, dat de kooplui van Maracaibo, een rijke stad, op den duur zullen weigeren hun producten den zooveel langeren en daardoor duurderen weg te laten afleggen naar Puerto Cabello. Bovendien is deze havenplaats hoewel zeer geschikt voor Castro's doel, er nog niet op ingericht: millioenen zullen noodig zijn om een pier en magazijnen te bouwen en wie zal zijn geld willen steken in een inrichting, die — gezien de wispelturigheid der Venezolaansche regeering — na afwerking wellicht weer verlaten wordt?

En daarom houden wij ons overtuigd, dat de uitdrukking „tot nader order" zeer juist door President Castro gekozen is: hij zal zijn dwangmaatregel niet kunnen handhaven, wil hij geen ruzie en dus revolutie (want die woorden zijn in dat allerzonderlingste land synoniem) in eigen boezem wekken. Zijn positie is op het oogenblik toch al niet erg sterk en de afgunst tusschen de twee groote handelssteden Maracaibo en Caracas is zeer groot.

Aan den anderen kant weet de slimme Planter-President, dat men hem eigenlijk haast niet aan het lijf kan komen: zijn kust is voor een afdoende blokkade te lang, zijn hoofdstad Caracas, op een tamelijk hooge rots gebouwd, is vrijwel onneembaar en dan rekent hij op de macht der vele financieele belangen, die verschillende Europeesche kooplieden in Venezuela hebben. De spoorlijn van Carabobo naar zijn hoofdstad—de eenige trouwens in het land—is een Engelsche onderneming; bij een eventueel bombardement zou de grootste schade toegebracht worden aan de groote stapelplaatsen en magazijnen, die alle aan buitenlanders behooren!

De toestand—wij zien het volkomen in—is voor de diplomatie op het oogenblik zeer moeilijk; de betrekking van gouverneur van Curaçao geen sinecure.

Wanneer het gouvernement echter met dezelfde strengheid *blijft* optreden tegen alles wat zweemt naar smokkelhandel in wapens—uit onze Atjeh-geschiedenis weten wij bij ondervinding wat dat zeggen wil!—dan neemt onze regeering een sterk standpunt, volkomen vrij van ieder schuldbewustzijn, in en kan zij, van haar recht overtuigd, krachtig en waardig optreden tegen Castro's al te overmoedige eischen.

Algemeen Handelsblad, 29 Juni.

Correspondentie.

Aruba.

15 Juli 1908.

Eergisteren morgen heeft onze oorlogsbodem „Gelderland" beproefd de haven alhier binnen te stoomen, maar nauwelijks aan den ingang gekomen, zat hij vast. Na eenige uren daar aan den grond te hebben gezeten, is hij met groote inspanning weer in het vrije vaarwater gekomen. Gisterenmorgen is de stoomboot naar Curaçao gestevend, om, gelijk men zegt, aldaar kolen in te nemen en hier a. s. Donderdag terug te keeren. Met verlangen ziet men hier naar haar terugkomst uit, daar zoo een vaartuig op onze kust niet alleen een gerustststelling is voor onze schepen tegen vrijbuiters, maar ook wat levendigheid en verdiensten voor de bevolking medebrengt. Of zij opnieuw zal trachten den mond van de haven te forceeren, weet ik niet, maar in alle geval zal men toch wel eindelijk officieel overtuigd worden, dat het geen valsche meening is, vast te houden, dat het gevaarlijk is voor groote schepen en stoombooten onze haven binnen te komen, tot dat de monding door uitbaggering geheel vrij gemaakt is.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Decoratie.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd de Eerw. Soeur ROSALIE te begiftigen met het ridderkruis van Oranje Nassau.

Wij wenschen de Eerw. Zuster geluk met deze Koninklijke onderscheiding.

„El Imparcial."

Deze geachte Collega is Dinsdag ll. zijn vijf en dertigsten jaargang ingetreden. Wij verheugen ons met hem over zijn krachtig, kerngezond leven, dat hem in staat stelde veel en vruchtbaar te arbeiden tot heil der Kolonie. *Ad multos annos!*

Boekbeoordeeling.

Het was een gelukkig idee van den Weleerw. Pater FRANCISCUS HENDRIKS het leven van den grooten heelmeester der zieken, den *H. Petrus van Verona* in de landstaal te bewerken. Door vele zieken wordt deze machtige voorspreker en beschermer met veel vertrouwen vereerd en aangeroepen. Niets kan hun meer welkom zijn dan het leven van hun veelvermogenden Patroon beter te leeren kennen en daardoor vaster grond te geven aan hun heiligenvereering.

Des te gretiger zal dit boekske worden gelezen, nu het geschreven werd in klaren, sierlijken, onderhoudenden stijl, en keurig net door MALMBERG te Nijmegen uitgegeven in met goud bedrukten stempelband, met mooie titelplaat en 125 bladzijden inhoud.

Dat nuttig boekje zal zijn weg wel vinden, en eer geven aan den Heilige wiens leven het behelst, den lezer opwekken en troosten, en den Eerw. Schrijver voldoening schenken.

De luttele prijs van 25 cts. legt het onder het bereik van eenieder.

Dankbetuiging.

Hartelijk welkom was ons weder een exemplaar van *Ambition*. Het spoort werkelijk aan tot eigen hulp en is een uitstekende reclame voor de International Correspondence Schools.

Wij hopen, dat de vertegenwoordiger dezer scholen, de heer W. A. JOCKHEER JR. succes hebbe op dit eiland.

In dank ontvangen van de Heeren RIVAS FENSOHN & Co. een tijdtafel voor het vertrek der *Red „D"* booten gedurende Juli, Aug. Sept. en Oct. van dit jaar.

Volgens deze lijst zullen de schepen, welke 4 en 18 Juli, 1,15 en 29 Aug. 12 en 26 Sept. uit New-York vertrekken, waarschijnlijk vrachtschepen zijn, niet ingericht voor passagiers.

Pest.

18 Juli ll. maakte *El Constitucional* van Caraças bekend, dat gedurende 32 dagen zich geen enkel geval te La Guaira meer had voorgedaan. Dit bericht werd hier bekend gemaakt door *El Diario* den 21ste, denzelfden dag waarop het stoomschip *Maracaibo* hier terug kwam uit Pto Cabello met een gezondheidspas waarop door den Amerikaanschen Consul was aangeteekend, dat zich weer nieuwe gevallen te La Guaira en Caracas hadden voorgedaan.

Op Trinidad kwam het laatste geval, voor zoover hier bekend, den 4e. Juli voor. Maar men vindt verscheidene doode ratten. Dat is een leelijk teeken en kondigt gewoonlijk een hevig uitbreken der ziekte onder de menschen aan.

Meer leven.

Woensdag liep de goelet *Aurora* hier binnen en bracht weer 22 runderen uit Sto. Domingo, ook hout, suiker, vruchten, etc. Gisteren de *Rigolette* van Rio-Hacha met koebeesten, cacao en huiden. Nu ligt de brigantijn *Hirondelle* weder klaar om uit te varen naar Pto. Colombia en Cartagena.

Bravo! Aan vleesch en ander voedsel hebben we voorloopig geen gebrek, als men nu langzamerhand ook maar weer wat vracht vindt voor overscheping in de groote stoombooten.

Dat is de hoofdzaak, vergeten wij dit nooit. Ons commercieel leven en onze scheepvaart hangt samen met Curaçao als doorvoerhaven. Dat onze kranige schippers en kooplieden dan hun uiterste best doen om behalve voedsel voor de bevolking ook vracht te zoeken voor de stoombooten.

De *Prins Frederik Hendrik*, reeds Woensdag hier aangekomen uit Nederland, heeft twee dagen achtereen divi-divi ingeladen. Dat zijn verblijdende teekenen.

Op zoek dus naar vracht! Cacao, divi-divi, koffie, hout, huiden, mangrovebast, etc. etc.

Eerst zóó zullen we de gevreesde gevolgen van den zwaren slag, dien Venezuela onzen handel en scheepvaart heeft toegebracht eenigszins kunnen weren, en voorkomen.

Stadsreiniging.

Van 17—24 Juli werden in het fiscalaat aangebracht:

148 ratten.
694 muizen.

De gewone werkzaamheden gaan hun gang.

Een ploeg van 20 man zorgt voor de opruiming van alles wat nesten kan vormen voor ongedierten.

Vrijdagmorgen trokken de Heeren Gouverneur, Procureur-Generaal, Stadsgeneesheer en de Commandant der Brigade, onder wiens leiding de stadsreiniging plaats heeft, de Willemstad in om huizen en stegen in oogenschouw te nemen.

Het zag er daar heel wat zindelijker uit dan vroeger, en de Heer APPEL mocht van zijn Chef, den Procureur-Generaal, betuigingen van hooge tevredenheid ontvangen. Nu, dat pluimpje is ten volle verdiend. Ook de bevolking is hem dankbaar voor den onvermoeiden ijver waarmede hij waakt, dat de stadsreiniging zoo goed mogelijk geschiedt volgens voorschrift van den Procureur-generaal en den stadsgeneesheer aan welke Autoriteiten de bevolking niet dankbaar genoeg kan zijn voor hun activiteit.

H. M. „Gelderland"

Woensdagavond vertrok het Pantserdekschip naar Aruba. Donderdagmorgen stoomde de *Christiansted* het achterna om officieele missiven aan den Kolonel over te brengen. Vrijdagmiddag 12 uur heeft de „Gelderland" Aruba verlaten en koers gezet naar Puerto Cabello om den Minster-resident, den Heer DE REUS hierheen te brengen.

EMULSION DE SCOTT

MARCA DE FABRICA Registrada

Sin Igual y Sin Rival
La Mejor del Mundo

Es un alimento poderoso del más alto valor nutritivo en el tratamiento de la

Tísis ó Tuberculosis Pulmonar.

La cura de esta enfermedad es solamente cuestión de nutrición, y la EMULSION DE SCOTT imparte al cuerpo el máximo de nutrición con el mínimo de esfuerzo para el aparato digestivo. Comunica á los tejidos orgánicos su grado máximo de eficiencia, transforma el cuerpo de débil y extenuado en fuerte y robusto y lo coloca en la condición más ventajosa para resistir la invasión de las bacterias ó microbios, que es precisamente en lo que consiste la cura de la Tuberculosis.

LA UNICA EMULSION RECOMENDADA POR TODOS LOS MEDICOS

SCOTT & BOWNE, Químicos, Nueva York

Buitenland.

Las Novedades van New York, 9 Juli.

Protest tegen Venezuela.

De kabel seint van Curaçao het bericht, dat de Kamer van Koophandel, het Algemeen Nederlandsch Verbond en de Vlootvereeniging een adres hebben samengesteld, waarin zij verklaren, dat de tegenwoordige staat van malaise in den handel te wijten is aan de vijandige maatregelen welke het Bestuur van Venezuela heeft genomen, met geen ander doel dan om, het koste wat het wil, de nijverheid welke zich staande hield door de overscheping van koopwaren tusschen Curaçao en de Venezolaansche havens geheel en al te niet te doen. Dit adres is niets anders dan een smeekschrift van de Curaçaoenaars aan Koningin Wilhelmina, opdat de Regeering van Nederland, 't daarheen zou leiden, dat de noodige stappen worden gedaan, om de betrekkingen tusschen beide landen op degelijken en duurzamen grondslag te doen rusten.

In bovenbedoeld adres vraagt men in het bizonder de aandacht van de Nederlandsche Regeering:

Voor het in-beslag-nemen door Venezolaansche beambten van twee schepen die geregelde vaart onderhielden tusschen Aruba en Curaçao,—beide Hollandsche Bezittingen—en het gevangen houden van de bemanning dezer schepen; voor het openbreken van officieele brieven door Venezolaansche ambtenaren;

voor het verbod aan vreemde werklieden om te werken op stoombooten liggende in Venezolaansche havens;

voor het nieuwe decreet van Gral. Castro verbiedende de overscheping van goederen op Curaçao; en ten slotte voor het decreet welke alle verkeer afsluit voor Hollandsche zeilschepen tusschen Venezuela en Curaçao.

De Gouverneur van Curaçao, wien het adres werd toevertrouwd, verzekerde aan belangstellende personen, dat de Nederlandsche Regeering op de hoogte was, door middel van het Koloniaal Bestuur en dat de Legatie van Den Haag te Caracas alles aanwendde, wat noodig en nuttig werd geoordeeld om de moeilijkheden in gunstigen zin op te lossen.

Het is niet aan te nemen, dat de Nederlandsche Regeering, hoe groot haar afkeer van internationale geschillen ook wezen moge, dit maal terugdeinst om gebruik te maken van de wettige middelen waarover zij beschikt om te waken over het heil van haar Koloniën.

Wat zij ook zal doen om deze te beschermen, reeds vooruit kan zij rekenen op de algemeene goedkeuring.

New York Herald, 9 Juli 1908.

Veloz Goiticoa's gedrag wordt afgekeurd.

Vrienden van het Gouvernement van Castro critiseeren bitter den diplomaat Veloz Goiticoa, omdat hij niet intijds de plannen van President Roosevelt heeft doorschouwd, en medegedeeld aan Castro. Zij zeggen, dat zulks aan den Heer Augusto Pulido nooit zou overkomen zijn en Venezuela niet door Washington zou verrast zijn; want zijn twaalf jaren dienst in de Legatie en zijn lidmaatschap van de Metropolitan Club had hem (Pulido) zulk een wijden kring van invloedrijke kennissen bezorgd, dat hij ontwijfelbaar het lek wel zou ontdekt hebben.

Het ontevreden element, dat veel spreekt van revolutie, maar niets doet, zal door het optreden van Roosevelt moed krijgen; want het wordt door het volk algemeen voor waar gehouden, dat het afbreken der betrekkingen slechts het voorspel is van verdere dwangmaatregelen.

De meer conservatieve tegenstanders van het tegenwoordige Bestuur in Venezuela denken, dat zij in Washington een sterken moreelen steun hebben voor hunne revolutionaire plannen en dat hunne beweging zal worden goedgekeurd door de Vereenigde Staten, Frankrijk, Columbia, Holland en andere Mogendheden.

Niet alleen is Castro's Bestuur eenigszins zwakker geworden door het afbreken der betrekkingen; maar de handelsbelangen hebben zekerlijk een nieuwen slag gekregen. Die belangen hadden toch reeds te kampen tegen de pest-epidemie. Nu komt er nog de onzekerheid bij, wat Washington doen zal, en wat de vijanden van het Gouvernement doen zullen, en dit vult den beker des lijdens voor de kooplieden tot aan den rand. Op commercieel gebied heeft La Guayra zoo goed als opgehouden te bestaan.

Brazilie tegen Castro.

Na Brazilië de behartiging van de Amerikaansche belangen op zich genomen heeft, besluit men daaruit, dat die Republiek geene voorstandster is van Castro's Latynsch-Amerikanisme.

Minister-Resident de Reus, van Holland, verwacht een telegram uit den Haag, dat de betrekkingen met de Nederlandsche Regeering erg gespannen kan maken, als een antwoord op de laatste Nota van President Castro, die als vernederend wordt beschouwd. Sir Vincent Corbett, Engelsche Gezant, kan elk oogenblik een eisch tegen Venezuela instellen tot schadeloosstelling van het Ethelburg Syndicaat van Londen, dat eigenaar was van de zout- en lucifersmonopolies, die verleden jaar door Generaal Castro werden opgeheven.

De Amerikaansche eischers hebben altijd nog hoop, dat het congres Roosevelt zal machtigen, om oorlog te maken tot ondersteuning van hunne eischen; hier echter (in Caracas) houden dat alleen de revolutionairen voor waarschijnlijk.

Duitschland doet vriendelijk tegen Venezuela.

Caracas, Juni 26.

Terwijl de diplomatieke betrekkingen tusschen de Ver. Staten en Venezuela gaandeweg meer gespannen werden, tot brekens toe, is de Duitsche Gezant in Caracas, Baron von Seckendorff voortdurend bezig, de vriendelijke gevoelens van zijn land tegenover Venezuela te vermenigvuldigen en uit te breiden, en de nota's, die gewisseld zijn met betrekking tot [illegible] ieder een die hartelijkheid te doen zien, ter oorzake van de afbreking der betrekkingen met America en de dreigende breuk met Holland.

Het rapport van Mr. Sleeper.

Mr. Sleeper had 8 Juli eene lange conferentie met Mr. Bacon, waarnemend secretaris van Staat. Hij gaf nauwkeurige inlichtingen over den toestand in Venezuela sinds het vertrek van den Gezant der Vereenigde Staten, Mr. W. W. Russell.

Gevraagd, of de pest eenigen invloed had gehad op de afbreking der betrekkingen, antwoordde Mr. Sleeper: „Niet in het minst. Ik ontving mijn orders om het gezantschap te sluiten en naar Washington te komen, van het Staats-Departement." Hij zegde verder, dat de bubonische pest in Venezuela veel erger is dan algemeen geloofd wordt. Pres. Castro deed, volgens hem, zijn uiterste best om het bestaan en de uitgebreidheid er van te bedekken.

Slechts weinig of geen geld is door het Venezolaansch Bestuur gebruikt om de plaag te bestrijden. Hadden de kooplui geen geld bij elkaar gebracht, dan zou de toestand nog veel erger zijn dan hij was op 't oogenblik, dat Sleeper het land verliet. Hij heeft gehoord, dat zij die door de ziekte waren aangetast, naar een afgelegen strand werden gebracht, waar het pesthuis stond, en dat men ze daar liet sterven.

The World 10 Juli 1908.

Veloz verliest geen tijd.

De Heer Nicolas Veloz-Goiticoa, Zaakgelastigde en eerste Secretaris van de Venezolaansche legatie, bezocht gisteren den waarnemenden Secretaris van Staat, Mr. Bacon, en deelde hem mede, dat hij, nauwelijks een uur geleden, order gekregen had onmiddelijk naar Venezuela terug te keeren. Hij zeide, dat hij morgen Washington zou verlaten, om van New-York naar Venezuela te vertrekken op de stoomboot Maracaibo. De documenten, archief enz. zullen worden overgegeven aan den heer Jacobo Pimentel, consul-generaal van Venezuela te New-York.

Het staats-departement was niet verrast door de mededeeling van den zaakgelastigde; maar Minister Root had beslist, hem te laten blijven totdat hij teruggeroepen werd. Er zal met het vertrek van Veloz geen enkele diplomatieke band overblijven

in de twee landen. De Venezolaansche en Amerikaansche consulaire ambtenaren, zullen voortgaan hunne taak waar te nemen zonder zich te storen aan den diplomatieken toestand.

De Handel zal zijn gewonen gang gaan. Het dichtst bij een diplomatieken vertegenwoordiger der Ver. Staten in Venezuela komt John Brewer, consulair agent en diplomatiek schrijver, belast met de archieven der Amerikaansche Legatie. Hij is een neef van den Gezant Russell, maar hij draagt geen diplomatiek karakter, ofschoon hij, onofficieel, in betrekking staat tot zijn oom.

Mevrouw Veloz en haar zoon en dochter zullen in Washington blijven. In elk opzicht zijn zij Amerikanen; want de familie heeft hier lang gewoond. Het hoofd der familie zou liever hier blijven wonen; maar hij heeft aan zijne oversten te gehoorzamen.

Het spreekt wel van zelf, dat de breuk tot stand kwam wijl Castro hardnekkig weigerde de eischen der Amerikaansche burgers tegen Venezuela aan een scheidsgerecht te onderwerpen.

Las Novedades, 2 Juli 1908.

President Castro doet weer van zich spreken in de hooge amerikaansche politieke sferen. De jaren van dictatuur, die hij doorgemaakt heeft, zijn niet voldoende geweest om hem te doen begrijpen, dat de wereld niet begint in Capacho, en eindigt in Caracas,— noch ook om hem uit het hoofd te zetten, dat de mogendheden der aarde beven, als hij niest. Dit vooruitzetten van zijne persoonlijkheid en de fouten, die hij bij tonnen begaat, bereiden hem natuurlijk verrassingen die hem pijnlijker zullen zijn dan hij zich inbeeldt.

Hetzij omdat de omstandigheden gunstig zijn voor zekere vooraf bepaalde plannen, of omdat de Vereenigde Staten zich beginnen te schamen over de dagelijksche beleedigingen, die hun worden aangedaan, alsook om de beschaving,— in ieder geval het Bestuur in Washington heeft het oogenblik gekomen geacht eenig uitwendig teeken te geven dat de crisis kan verhaasten of eene dosis gezond verstand doen doordringen in de verwarde hersens van Generaal Castro, opdat hij zijne eigenaardigheden wijzige en den weg betrede, die de rechte rede hem aanwijst.

De betrekkingen tusschen Venezuela en de Ver. Staten zijn nu afgebroken. Niet zonder reden is Amerika tot dit uiterste overgegaan. Eenmaal den eersten gewichtigen stap gezet, zal het niet gemakkelijk zijn terug te treden en zal men moeten handelen. De President van Venezuela heeft noodig, dat hem eene voorbeeldige les worde gegeven. Het Venezolaansche volk bidt en smeekt, dat ze hem gegeven worde. Het wringt zich in de laatste stuiptrekkingen van den doodstrijd onder den hak van den dictator. Uit alle deelen des lands gaat maar één kreet op: die van radeloosheid en lijden. Die kreet is doorgedrongen tot het Staatsdepartement van Washington. Het internationaal Wetboek geeft zekere grenzen aan; het Wetboek der Christelijke liefde doet ze verdwijnen als de volkeren om hulp schreien.

De plicht, die dit Wetboek heden aan de Ver. Staten voorschrijft is duidelijk. Eenmaal begonnen moet men doorzetten.

Vereenigde Staten.

Het groote nieuws uit Chicago luidt: „Taft candidaat gesteld voor het presidentschap door de republikeinsche conventie"! Eerst verkreeg de minister 702 stemmen en Hughes 63, terwijl ook aan Roosevelt — niettegenstaande men wist dat deze onwrikbaar besloten was geen herbenoeming te aanvaarden — nog 3 stemmen werden geschonken en de overige aldus verdeeld waren: Cannon 61, Fairbanks 40, Knox 68, Lafolle 25 en Foraker 16. Doch ten slotte verenigden zich alle stemmen op Taft, den vriend en candidaat van Roosvelt. zoodra deze van den uitslag der stemming langs telegraphischen weg was ingelicht, uitte hij daarover op levendige wijze zijn voldoenining, verklarende dat het land zich met deze afloop geluk mocht wenschen. Niemand in het geheele land, zeide Roosevelt zoo beschikt was voor het presidentschap. Want minister Taft kent niet alleen geen vrees, doch hij is onbaatzuchtig en oprecht, het best op de hoohte van de behoeften van het land, en bezit de hartelijke sympathie van alle burgers. Hij is tegen elk bijzonder voorrecht aan eenigen stand en huldigt ruime opvattingen als grondslag voor de nationale welvaart.

De vergadering is intusschen een geweldige, echt Amerikaanschen herrie-betooging heweest ten gunste, of liever: ter eere van Roosevelt en diens bestuursperiode. Toen de permanente voorzitter van het republikeinsche comitié, de heer Lodge, Roosevelt in een geestdriftige rede gehuldigd had en met een vlammende peroratie eindigde, raakten — aldus de correspondent van de Londensche „Timee" te Chicago — alle aanwezigen in een toestand van opgewondenheid. Zij stonden op van hun ziplaatsen, juichten, schreeuwden, brulden, en zwaaiden met vlaggetjes en gekleurde parasols. Sommigen trokken zelfs hun colbertjes of gekleede jassen uit en wierpen ze in de lucht. Nadat dit spektakel veertig minuten geduurd had, droeg men een opgezetten beer binnen, die den President en zijn staatkunde moest verzinnenbeelden! Opnieuw juischte men tien minuten aan één stuk. Lodge zeide nu nog eens met met nadruk: „Roosevelt's weigering om zich candidaat voor het presidentschap te laten stellen — een weigering, die gegrond is op zijn eerbied vocr de Amerikaansche tradities — is onwrikbaar en onherroepelijk, mijneheeren."

En weer begon de vergadering te jubelen, maar riep un bovendien: Four, four, four years more! „Nog vier jaar!" Toen ook deze storm was uitgeraasd, zeide de heer Lodge: „Alwie den naam van Roosevelt als canditaat voor het presidentschap op den voorgrond mocht willen brengen, zou de oprechtheid en goede trouw van den President in twijfel trekken, twee kenmerkende eigenschappen in zijn karakter." Dit sloeg in en nu hielden de woeste vereerders van Roosevelt zich kalm. Om echter opnieuw uit te barsten in gejuisch en gejubel en te zingen en met vlaggen te wuiven — wel bijna een half uur lang — toen de Staat Ohio Taft candidaat stelde en deze ten slotte de zegepraal behaald had.

Het politiek program van Taft kent men. 't Is hetzelfde — misschien nog ietwat verscherpt — als dat van Roosevelt en in hoodzaak hierop neerkomende: gestadige versterking der oorlogsvloot, uitbreiding der wettelijke maatregelen van de Bondscontrôle over en tot verzekering van grootere publiciteit in het beheer van maatschappijen, die zich bezig houden met handel tusschen Staten onderling en die gelegenheid hebben om monopolies in het leven te roepen; handhaving van het beschermend stelsel tegenover het buitenland gepaard met een billijke winst voor Amerikaansche industrieën; van maximum- en minimumtarieven, de eerste ten einde een tegenwicht te vormen tegen-vijandige maatregelen van het buitenland tegenover Amerikaansche artikelen, het minimum als normale maatregel ter bescherming van Amerikaansche voortbrengselen.

Meer dan 12 000 personen waren aanwezig bij de opening van Republikeinsche conventie in her Coliseum te Chicago. De binnenkcmst van de Ohio-afvaardiging met een groote banier waarop de naam van Taft, werd uitbundig toegejuicht.

Senator Burrows, tijdelijk voorzitter, hield een toespraak, waarin hij het republikeinsche bewind en Roosevelt uitbundig prees. De naam Roosevelt deed een applaus losbarsten, dat anderhalve minuut aanhield.

Na het afdoen van eenige vormelijke zaken, werd de conventie tot heden verdaagd.

Het program, aan de Conventie voorgelegd, aanvaardt zonder voorbehoud de staatkunde van Roosevelt; het dringt krachtig aan op tariefherziening en een regeling van de invoerrechten, om den consument het voordeel te geven de van meest gunstige prijzen, voor zoover die vereenigbaar zijn met bescherming van de Amerikaansche nijverheid en den Amerikaanschen arbeid. Het invoerrecht moet daarom gelijk zijn aan het verschil tusschen de Amerikaansche en Europeesche productiekosten, benevens een redelijk voordeel voor den Amerikaanschen producent. Het beginsel van bescherming wordt algemeen aanvaard.

Het program wenscht het Congres geluk met de bepalingen van de Aldrich-Vreelandbill, die in het belang zijn van gezonde financiën; het spreekt zich uit ten gunste van het amendement-Sherman op de anti-trust-wet, dat bedoelt de spoorwegen in staat te stellen redelijke vervoerovereenkomsten te sluiten, zonder gevaar voor rechterlijke vervolging; en komt krachtig op voor aanhoudende verbetering der vloot, en voor voortdurende uitbreiding van de Amerikaansche belangen in het buitenland. Het program spreekt zich ten slotte uit voor de Monroetheorie en voor het behoud van het leger op de tegenwoordige sterkte.

Taft, de waarschijnlijke opvolger van Roosevelt, werd 15 Sept. 1857 geboren te Cincinnati (Ohio), waar zijn vader een man van aanzien was. Hij had er een schitterende praktijk als advocaat en werd later rechter. — Toen trad hij onder president Grant in het Kabinet als minister van oorlog: weer later was hij minister van justitie onder president Arthur en ten slotte werd hij benoemd tot Amerikaansch gezant, eerst te Weenen, toen te Petersburg.

Taft jr. studeerde in de rechten aan de Yale-universiteit en promoveerde daar, toen hij 20 jaar was. Hij vestigde zich te Cincinnati als dagbladverslaggever van rechtszaken op een salaris van f 2.50 daags, maar na eenigen tijd het beroep te hebben uitgeoefend, verdiende hij al f 60 's weeks, waar hij toen heel content mee was.

Als dagbladman kwam hij in kennis met den officier van juistitie in het arrondissement Hamilton, en deze bezorgde aan Taft een benoeming als substituut. Allengs klom hij op tot aanzienlijke ambten bij de belastingen en bij de magistratuur. Ook in de locale politiek deed hij zich gelden; o. a. door zijn bestrijding van den invloed der politieke „bosses". Taft was in 1900 Bondsrechter te Cincinnati, toen hij een telegram ontving van president Mc. Kinley, die hem naar Washington ontbood en hem naar de Filipijnen zond.

Hij bracht daar tot stand een regeling inzake de bezittingen, welke hadden toebehoord aan de door de Amerikannen uit de Filippijnen verjaagde gesstelijke orden. Om deze moeilijke quaestie tot een bevredigende oplossing te brengen, ging Taft naar Rome, waar hij met den Paus zelf over de zaak confereerde. Z, H. benoemde toen een gedelegeerde, die bereid was, op vriendschappelijke wijze samen te werken met de Filippijnsche autoriteiten.

Toen op de Filippijnen, wier eerste gouverneur hij was, 't moeilijkste werk der reconstructie voorbij was, werd door president Roosevelt aan Taft een zetel in het Hooggerechtshof aangeboden; maar hij bedankte, en gaf de voorkeur aan de portefeuille van oorlog. Deze heeft hij thans. officieel candidaat zijnde, neergelegd.

Dh. James Sherman is door de Republikeinsche conventie verkozen tot candidaat voor het vice-presidentschap.

De stemmen waren als volgt verdeeld: Sherman 816, Murphy, oud-gouverneur van New-Jersey 77, Guild gouverneur van Massachusets 75, senator Fairbanks 1, Sheldon, gouverneur van Nebraska, 10. Op Fairbanks en Sheldon werden stemmen uitgebracht, ofschoon zij door geen enkele delegatie van een staat waren gesteld.

Na afloop der stemming kwam de conventie overeen om de canditeering van Sherman te beschouwen als met algemeene stemmen geschied. Men begrijpt daar het groote gewicht van optreden goed.

Advertentien.

Door overhaast vertrek verhinderd persoonlijk afscheid te nemen van onze Vrienden en Bekenden, roepen wij hun langs dezen weg een hartelijk vaarwel toe.

P. fr. F. Helling.
P. fr. R. Burgers.

a|b „Prins der Nederlanden."

Pa toer hende leza.

„La Habanera" e cigaría aki, tantoe gustá i solicitá pa humadornan di bon gustoe, a jega aki coe vapor alemán „Westphalia„ asina ta, koe hende koe kier huma bon i barata, por solicita nan cerca su Agente na Caja Grandi di Punda, koe ta firma aki bao, i na toer Establecimiento di Provision i Licor.

Curaçao, 15 Juli, 1908.

Arturo R. Myerston,
Agente Exclusivo.

2

CURAÇAO in 1803-1804,

DOOR

P. A. EUWENS, O. P.

formaat groot 8°.—83 bladz.

Prijs f 0,50.

De opbrengst strekt ten voordeele der nieuwe kerk op Rincon.

Verkrijgbaar aan de drukkerij van het
Apostolisch Vicariaat.

J. J. Beaujon
en ECHTGENOOTE

hebben het genoegen hierbij kennis te geven, dat de voltrekking van het huwelijk van hunnen zoon

Richard Johannes

MET MEJUFFROUW

Filomena C. W. Eman

zal plaats hebben op Aruba den 5n. Augustus d. j.

Curaçao, den 22n. Juli 1908.

Eenige en algemeene kennisgeving.

C. W. Eman
en ECHTGENOOTE

hebben het genoegen hierbij kennis te geven, dat de voltrekking van het huwelijk van hunne dochter

Filomena

MET DEN HEER

Richard Johannes Beaujon jr.

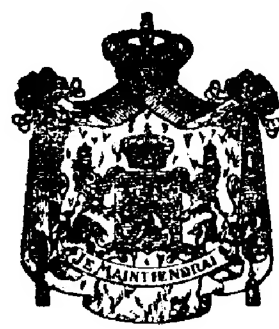
zal plaats hebben op Aruba den den 5n. Augustus d. j.

Curaçao, den 22n. Juli 1908.

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,

HOFPHOTOGRAFEN

VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

LONGMAN & MARTINE
NEW YORK, U. S
De Venta Por Los
Almacenes

C. PERRET GENTIL,

eigenaar van het prachtige huis

„PUERTO RICO"

zoo net, keurig, fijn en sterk door hem gebouwd, biedt hetzelve te koop aan voor iets minder dan de helft van den kostprijs.

Dit huis, met alles van koper, wat in andere huizen van ijzer is, bestaat uit:

Een voorzaal,
Een zaal,
Een achterzaal,
Drie gaanderijen,
Acht slaapkamers,
Een groote, eetzaal in communicatie met provisiekamer en keuken,
Verscheidene badkamers en privé's, in communicatie met de slaapkamers,
Een marmeren patio en marmeren stoepen, bijna rondom het huis,
Drie bedienden-kamers,
Wasch- en strijkkamers,
Een vóór, twee achter en twee zijkoralen met boomen,
Een wagenhuis voor twee of drie wagens,
Vijf depôts, die als huurhuisjes kunnen dienen,
en Een bijzonder groote boven- en onderaardsche regenbak met reservoir en pomp en waterleiding overal, zijnde de regenbak van een inhoud van plus minus 70.000 gallons water.

Het huis zeer hoog gebouwd, met zeer groote deuren en vensters, en daardoor met goede ventilaties overal, is zeer gezond, heeft een prachtig uitzicht over de stad, de haven en de zee en moet aan elken kooper bevallen, die hetzelve zal willen bezichtigen en onderzoeken en daartoe wordt hij sinds heden gemachtigd door den eigenaar

C. Perret Gentil.

Curaçao, den 18 Juli 1908

3—2

GRAFMONUMENTEN,
GRAFZERKEN,

in MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsch GRANIET.

Groote Voorraad. — Billijke Prijzen

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij.
Marmerwerken.

H. P. EUWENS,

Oude Varkensmarkt.- Doddendaal.
Nijmegen. Holland

Attentie!

Daar de ondergeteekende voornemens is zich binnenkort in de stad te vestigen, biedt hij te koop aan het achter den Gouvernementstuin ,Cas Chikitoe" gelegen buitenverblijf

„Villa Antonia"

met flinken regenbak, badkamer, stalling, etc. benevens een net rijtuigje en een zesjarig paard, zoowel puik rij- als trekdier, alsook een Amerijzadel in goeden staat.

Curaçao, 11 Juli 1908.

I. S. Scheidelaar

Breede Straat, Overzijde.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO